

εν ολίγοις ημερωτικό δελτίο

Οκτώβριος 2017

Στο παρόν τεύχος:

- Η Γραμματέας του ΚΔΕΟΔ, καθ. Χριστίνα Δεληγιάννη-Δημητράκου, ανέλαβε την Έδρα Jean Monnet για την προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων στην ΕΕ
- «Προβλήματα Ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης»: ομιλία του Προέδρου του ΚΔΕΟΔ στην εκδήλωση για τη συμπλήρωση 30 ετών από την ίδρυση της E.No.B.E
- Brexit
 - Ημερίδα: «Brexit - Now What?»
 - Στήλη επικαιρότητας: Ολοκληρώθηκαν οι πέντε πρώτοι γύροι διαπραγματεύσεων

FROM
ERASMUS
TO
ERASMUS+
A STORY OF
30 YEARS

Η Γραμματέας του ΚΔΕΟΔ,

καθ. Χριστίνα Δεληγιάννη-Δημητράκου,
ανέλαβε την Έδρα Jean Monnet
για την προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων στην ΕΕ

Με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απονεμήθηκε στη Νομική Σχολή του ΑΠΘ για την τριετία 2017-2020 έδρα Jean Monnet με τίτλο «Προστασία των Κοινωνικών Δικαιωμάτων στην ΕΕ και Συγκριτικοί Νομικοί Πολιτισμοί» (EU Social Rights Protection and Comparative Legal Cultures), η οποία λειτουργεί ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2017 υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας κ. Χριστίνας Δεληγιάννης-Δημητράκου, Γραμματέως του ΚΔΕΟΔ.

Η τιμητική αυτή διάκριση δίδεται με κριτήριο την αριστεία στη διδασκαλία και έχει ως σκοπό την ενίσχυση της γνώσης γύρω από την ευρωπαϊκή ενοποίηση και τις ποικίλες εκφάνσεις και συνέπειές της. Στο πλαίσιο των έργων Jean Monnet, όλες οι προτάσεις κρίνονται στη βάση της ακαδημαϊκής αξίας, μετά από μία αυστηρή διαδικασία αξιολόγησης από ανεξάρτητους κριτές.

Οι κάτοχοι των Εδρών Jean Monnet προωθούν τη διδασκαλία αντικειμένων που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών ενός ΑΕΙ, ασχολούνται με ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά και παρέχουν εξειδικευμένη καθοδήγηση σε μελλοντικούς επαγγελματίες για θέματα ευρωπαϊκού και συγκριτικού δικαίου. Περαιτέρω, συμμετέχουν σε δράσεις προβολής και ενημέρωσης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, διοργανώνουν εκδηλώσεις σε συνεργασία με φορείς χάραξης πολιτικής και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και δημιουργούν δίκτυα με άλλους πανεπιστημιακούς δασκάλους και ιδρύματα που στηρίζονται από τις δράσεις Jean Monnet.

Στο πλαίσιο των παραπάνω και με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Έδρα Jean Monnet της Νομικής Σχολής Α.Π.Θ. θα επιδιώξει κατά την τριετή διάρκεια του προγράμματος (2017-2020) να προάγει την εμβάθυνση και τη συγκριτική νομική έρευνα και διδασκαλία σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο για θέματα προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων στην Ευρώπη.

Επιπλέον, θα οργανώσει για τα ίδια θέματα σεμινάρια για σπουδαστές άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ., νέους δικηγόρους, δικαστές και εκπαιδευτικούς άλλων βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και συνέδρια και ενημερωτικές συναντήσεις.

Επιστημονική Εσπερίδα

Προβλήματα Ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης

ομιλία του Προέδρου του ΚΔΕΟΔ στην εκδήλωση
για τη συμπλήρωση 30 ετών από την ίδρυση της Ε.Νο.Β.Ε

Την Παρασκευή, 10 Οκτωβρίου 2017, η Εταιρεία Νομικών Βορείου Ελλάδος (Ε.Νο.Β.Ε.) με αφορμή τη συμπλήρωση τριάντα ετών από την ίδρυσή της, διοργάνωσε επιστημονική εσπερίδα, στην οποία ο Πρόεδρος του ΚΔΕΟΔ, καθηγητής κ. Βασίλειος Σκουρής, ήταν ο κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης με θέμα «Προβλήματα Ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης: 30 χρόνια μετά».

Ο κ. Σκουρής αναφέρθηκε, καταρχάς, στο λυπηρό, όπως το χαρακτήρισε, γεγονός ότι, παρά την πάροδο 30 ετών από την πρώτη δημόσια εκδήλωση της ΕΝοΒΕ, το θέμα που είχε επιλεγεί το 1987, δηλαδή τα προβλήματα ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και ομιλητές τότε τον αείμνηστο καθηγητή κ. Ιωάννη Μανωλεδάκη, τον δικηγόρο κ. Σωτήρη Δέδε και τον ίδιο, παραμένει δυστυχώς και σήμερα επίκαιρο. Στη συνέχεια, ο κ. Σκουρής αναζήτησε τα αίτια για την κρίση αξιοπιστίας που περιβάλλει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και σημείωσε ότι η επικρατούσα αντίληψη θεωρεί πως πρόκειται για κρίση θεσμική που οφείλεται στην ανεπάρκεια των εγγυήσεων, οι οποίες προορίζονται να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Ωστόσο, κατά την άποψη του κ. Σκουρής, το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο είναι πυκνό και επαρκές. Οι προβλέψεις του Συντάγματος είναι διεξοδικές και σαφείς και οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Ελληνική Δημοκρατία διαθέτει ένα από τα πλέον ολοκληρωμένα συστήματα αυτοδιοίκησης της δικαιοσύνης. Εν τούτοις, όπως δέχθηκε και ο κ. Σκουρής, είναι όντως διάχυτη η αντίληψη ότι η δικαστική ανεξαρτησία βρίσκεται σε διαρκή κρίση και ένα από τα πρώτα ζητήματα που απασχολούν τον δημόσιο διάλογο αφορά το άρθρο 90 παρ. 5 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει ότι η επιλογή της ηγεσίας των ανώτατων δικαστηρίων πραγματοποιείται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, μεταξύ όμως των δικαστικών λειτουργών που υπηρετούν ήδη στα δικαστήρια αυτά και όπου έχουν προαχθεί από τους συναδέλφους τους. Ο κ. Σκουρής τόνισε ότι φαίνεται δύσκολο να καταργηθεί κάθε ανάμιξη της Κυβέρνησης ή της Βουλής στην ανάδειξη της ηγεσίας των ανώτατων δικαστηρίων, διότι τότε θα εξέλιπε και ο τελευταίος κρίκος που συνδέει τη δικαστική λειτουργία με τη λαϊκή κυριαρχία. Κατόπιν, επισήμανε ότι 'το κοινό περί δικαίου αίσθημα', που τελευταία μνημονεύεται συχνά, δεν έχει καμία θέση στη συζήτηση για τη δικαιοσύνη, η δε ενδεχόμενη επικράτησή του απειλεί καίρια την ανεξαρτησία της, καθώς την καλεί να αφουγκράζεται την κοινωνία και να συντονίζει τις ενέργειές της με την εικαζόμενη βούληση μίας θολής πλειοψηφίας. Η ορθή δικανική κρίση δεν συμβαδίζει αναγκαστικά με τις όποιες πλειοψηφίες διαμορφώνονται στην κοινωνία, αλλά οφείλει να προστατεύει και τα δικαιώματα των ολίγων έναντι των πολλών.

Ο κ. Σκουρής ολοκλήρωσε την ομιλία του, υπογραμμίζοντας ότι χρειάζεται αυτοσυγκράτηση από τα όργανα της πολιτείας, όταν σχολιάζουν δικαστικές αποφάσεις, καθώς και στήριξη από όλους μας των δικαστών, που επιτελούν το δύσκολο έργο τους υπό άκρως δυσμενείς συνθήκες.

ARISTOTLE
UNIVERSITY OF
THESSALONIKI

DAAD

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Ημερίδα **Brexit - Now What?**

Στο πλαίσιο συνεργασίας της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ με το Πανεπιστήμιο του Trier στη Γερμανία, διοργανώθηκε στις 13.10.2017, με χρηματοδότηση από το DAAD ('Deutscher Akademischer Austauschdienst - German Academic Exchange Service'), ημερίδα με θέμα «Το δημοψήφισμα για το Brexit και οι συνέπειές του για την Ευρώπη και τα κράτη μέλη».

Η ημερίδα, που έλαβε χώρα στην αίθουσα συνεδριάσεων της Νομικής Σχολής με γλώσσες εργασίας τη γερμανική και την αγγλική, άρχισε με τον χαιρετισμό του Κοσμήτορα, καθηγητή κ. Γεωργίου Δέλλιου, και ακολούθησε μια γενική εισαγωγή στο θέμα από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου του Τρίερ κ. Ekkehard Hofmann.

Κατά την πρώτη συνεδρία, που είχε ως αντικείμενό της τα αίτια και τις συνέπειες του Brexit, ο Πρόεδρος του ΚΔΕΟΔ, καθηγητής κ. Βασίλειος Σκουρής, ανέπτυξε τις απόψεις του για την μετά το Brexit σχέση μεταξύ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), του οποίου ο κ. Σκουρής υπήρξε επί δωδεκαετία Πρόεδρος, και του Ηνωμένου Βασιλείου. Η συνεδρία αυτή ολοκληρώθηκε με τις εισηγήσεις του λέκτορα του Πανεπιστημίου του Κέιμπριτζ, Dr. Markus W. Gehring, με θέμα «Η πρόκληση του Brexit, αιτίες και συνέπειες» και του επίκουρου καθηγητή στο IE University (Μαδρίτη), κ. Αντώνιου Κουρουτάκη, με θέμα «Συνταγματικά ζητήματα που προκύπτουν από το δημοψήφισμα για το Brexit».

Η δεύτερη συνεδρία ασχολήθηκε με τους θεσμούς άμεσης δημοκρατίας στην ΕΕ και κατά πόσον αυτοί μπορούν να λειτουργήσουν ως διέξοδος από την αδιαφορία για τα κοινά στην Ευρώπη. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, κ. Wolfgang Kahl, εξέθεσε τους προβληματισμούς του για τις επιμέρους πτυχές της βιώσιμης και άμεσης δημοκρατίας, με αναφορές σε θεωρητικά επιχειρήματα και εμπειρίες. Στην συνέχεια, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βασιλείας και Διευθυντής ερευνών του CREMA (Center for Research in Economics, Management and the Arts), κ. Bruno S. Frey, προσέγγισε τον θεσμό της άμεσης δημοκρατίας σε συνάρτηση με την δυνατότητά του να διασφαλίσει το μέλλον της ΕΕ. Ακολούθησε η συγκριτική ανάλυση των δημοψηφισμάτων του Ιουλίου 2015 στην Ελλάδα και του Ιουνίου του 2016 στο Ηνωμένο Βασίλειο για το Brexit από την καθηγήτρια του ΑΠΘ κ. Λίνα Παπαδοπούλου. Η κ. Νατάσα Αθανασιάδου, παλαιά υπότροφος 'Δημητρίου Ευρυγένη' στο ΚΔΕΟΔ και νυν επίκουρη καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Μαστρίχτ, παρουσίασε την τελευταία εισήγηση της ημερίδας με θέμα «Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και Brexit».

Ο καθηγητής του ΑΠΘ κ. Κωνσταντίνος Γώγος, παλιός επιστημονικός συνεργάτης του ΚΔΕΟΔ, συνόψισε τα συμπεράσματα αυτής της επίκαιρης και ιδιαίτερας ενδιαφέρουσας ημερίδας, που χαρακτηρίστηκε από τη ζωντανή συμμετοχή ακαδημαϊκών και φοιτητών από την Ελλάδα και τη Γερμανία.

Brexit

Ολοκληρώθηκαν οι πέντε πρώτοι γύροι διαπραγματεύσεων

Με βάση τους πέντε πρώτους γύρους των διαπραγματεύσεων, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δημοσίευσε, μετά τη Σύνοδο της 20.10.2017, μία σειρά από συμπεράσματα, στα οποία επιβεβαιώνει τις κατευθυντήριες γραμμές της 29ης Απριλίου 2017 και αξιολογεί τη μέχρι σήμερα πρόοδο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τα δικαιώματα του πολίτη, ενώ καλεί τον διαπραγματευτή της Ένωσης να βασιστεί στην επιτευχθείσα σύγκλιση, προκειμένου να παρασχεθούν η αναγκαία ασφάλεια δικαίου και οι αναγκαίες εγγυήσεις σε όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες και τα μέλη της οικογένειάς τους, ώστε τα δικαιώματά τους που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο να προστατευθούν από τη συμφωνία αποχώρησης, μέσω των προβλεπόμενων σ' αυτήν ομαλών και απλών διοικητικών διαδικασιών. Περαιτέρω, για μια ακόμη φορά δίδεται έμφαση στον ρόλο που θα έχει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο μέλλον.

Όσον αφορά τη μελλοντική κατάσταση της Ιρλανδίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαπιστώνει πρόοδο σε σχέση με τη σύγκλιση επί των αρχών και των στόχων που αφορούν την προστασία της Συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής και τη διατήρηση της Κοινής Ταξιδιωτικής Περιοχής. Επιπρόσθετα, απευθύνει προς τον διαπραγματευτή της Ένωσης πρόσκληση να επιδιώξει τη λεπτομερέστερη επεξεργασία των αρχών αυτών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη σημαντικές προκλήσεις που συνεπάγεται για την Ένωση η εν λόγω αποχώρηση, ιδίως την αποφυγή της δημιουργίας δυσπροσπέλαστων συνόρων.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την υπόσχεση του Ηνωμένου Βασιλείου να τιμήσει τις οικονομικές υποχρεώσεις που ανέλαβε ως μέλος και τονίζει την ανάγκη να μετουσιωθεί αυτή σε σταθερή και συγκεκριμένη δέσμευση για ρύθμιση των υποχρεώσεών του. Υπό το πνεύμα αυτό, οι εργασίες πρέπει να συνεχιστούν με στόχο να γίνει το συντομότερο δυνατό η μετάβαση στο δεύτερο στάδιο των διαπραγματεύσεων.

